



Brüsszel, 2021. június 11.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2021/0050(COD)

9053/2/21
REV 2

SOC 313
EMPL 226
GENDER 35
ANTIDISCRIM 32
CODEC 749
IA 99

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE a férfiak és nők egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazása elve alkalmazásának a bérek átláthatósága és végrehajtási mechanizmusok révén történő megerősítéséről – Jelentés az elért eredményekről

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2021. március 4-én előterjesztette „a férfiak és nők egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazása elve alkalmazásának a bérek átláthatósága és végrehajtási mechanizmusok révén történő megerősítéséről szóló irányelvre” vonatkozó javaslatát. A javaslat a Tanács 2019. júniusi, a Bizottsághoz intézett azon felhívásának tesz eleget, hogy dolgozzon ki konkrét intézkedéseket a bérek átláthatóságának növelése érdekében¹.

¹ ST 10349/19 – A Tanács következtetései – A nemek közötti bérszakadék megszüntetése: kulcsfontosságú szakpolitikák és intézkedések (EPSCO Tanács – 2019. június 13.).

A javaslat célja, hogy:

- a bérek átláthatóságára vonatkozó kötelező erejű intézkedések révén lehetővé tegye a munkavállalók számára, hogy érvényesítsék az egyenlő díjazáshoz való jogukat;
- fokozza a bérezési rendszerek átláthatóságát;
- javítsa a releváns jogi fogalmak közismertségét;
- fokozza az egyenlő díjazáshoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek érvényesítését.

A legtöbb delegáció elviekben üdvözölte a javaslatot, és a nagy többség megerősítette a munka világában a nemek között fennálló bérszakadék elleni küzdelem fontosságát, amely közös társadalmi érték az EU-ban.

Amellett, hogy hangsúlyozták a nemek közötti bérszakadék elleni küzdelem fontosságát, több delegáció megkérdőjelezte a bizottsági javaslat részletességét, amelyet bizonyos kérdésekben – különösen a szociális partnereknek és a szociális párbeszédnek a bérek megállapításában és alkalmazásában betöltött szerepét illetően – ellentétesnek találtak a nemzeti hatáskörökkel, illetve amelyekről úgy vélték, hogy esetleg nem tartják tiszteletben a szubszidiaritás és az arányosság elvét. Másrészt néhány delegáció hangsúlyozta, hogy fontos fenntartani a javaslat ambíciószintjét.

Több delegáció pontosítást kért mind az egyenlő díjazáshoz való általános joggal, mind pedig a javasolt irányelv rendelkezéseivel kapcsolatban. Ezenkívül aggodalmukat fejezték ki a jogbiztonság hiányával, a hatáskörök megosztásával, valamint a javaslatnak különösen a kis- és középvállalkozásokra (kkv-k) gyakorolt gyakorlati, pénzügyi és adminisztratív hatásaival kapcsolatban.

Valamennyi delegáció általános fenntartással élt a javaslat egészére vonatkozóan.

Négy tagállam (DK, PT, ES, IT) nemzeti parlamentje indokolással ellátott véleményyt küldött a javaslatról. Mindegyik vélemény a Szerződésekhez csatolt 2. jegyzőkönyv² 6. cikke értelmében a nemzeti parlamentekkel folytatott konzultációra rendelkezésre álló nyolchetes időszakon belül érkezett.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a 2021. június 9-i plenáris ülésén fogadta el véleményét³.

Az Európai Parlament még nem fogadta el az első olvasatban kialakított véleményét.

II. A PORTUGÁL ELNÖKSÉG ALATT A TANÁCSBAN VÉGZETT MUNKA

A szociális kérdésekkel foglalkozó munkacsoport március 22-én, kevesebb mint 3 héttel a javaslat közzétételét követően megkezdte a javaslat vizsgálatát. Ennek alkalmával a Bizottság előterjesztette „a férfiak és nők egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazása elve alkalmazásának a bérek átláthatósága és végrehajtási mechanizmusok révén történő megerősítéséről szóló irányelvre” vonatkozó javaslatát, a delegációknak pedig lehetőségük nyílt előzetes általános megjegyzések tételére. Az elnökség áprilisban és májusban négy további ülést tartott a szociális kérdésekkel foglalkozó munkacsoport keretében, amely ülések elegendő időt biztosítottak az első két fejezet valamennyi cikkének és az azokhoz kapcsolódó preambulumbekkezdéseknek a részletes megvitatására. Az ülések során a Bizottság részletes válaszokat adott a delegációk kérdéseire és pontosítási kéréseire.

A szociális kérdésekkel foglalkozó munkacsoport április 13-i, délelőtti ülészeit a hatásvizsgálat megvitatásának szentelték. Az ülést megelőzően az elnökség ellenőrzőlistát küldött a delegációknak, amely iránymutatással szolgált a hatásvizsgálat elemzéséhez. Számos delegáció írásban nyújtotta be észrevételeit.

² A szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló 2. jegyzőkönyv (HL C 115., 2008.5.9., 206. o.).

³ HL C ..., ..., ... o.

A résztvevők az I. és a II. fejezet cikkeiről (1–11. cikk) folytatott megbeszélések során a következő elemekre összpontosítottak:

- A delegációk különösen azt kérték, hogy a Bizottság pontosítsa a díjazás „kiegészítő vagy változó összetevőinek” (3. cikk (1) bekezdés a) pont) tartalmát, valamint azt, hogy a „bérszakadék” (3. cikk (1) bekezdés c) pont) és a „medián bérszakadék” (3. cikk (1) bekezdés e) pont) fogalomra is szükség van-e.
- A Bizottság számos kérdésre válaszolt az egyenlő munka és az egyenlő értékű munka elveihez (4. cikk), valamint ahhoz kapcsolódóan, hogy e cikk milyen típusú kötelezettségeket keletkeztet nevezetesen a kis- és középvállalkozások számára. A Bizottság azt is kifejtette, hogy a szociális párbeszéd, a kollektív szerződések és a hatályos jogszabályok hogyan teljesítik ezeket az új kötelezettségeket. Több delegáció további pontosítást kért e rendelkezés nemzeti szintű végrehajtásáról.
- A delegációk észrevételeket tettek a munkáltatók azon évente teljesítendő kötelezettségével kapcsolatban, hogy emlékeztessék a munkavállalókat arra a jogukra, hogy tájékoztatást kérhetnek a bérezésükkel kapcsolatban (7. cikk (2) bekezdés). További pontosítást kértek a munkavállalók azon lehetőségével kapcsolatban is, hogy képviselőiken vagy valamely egyenlőséggel foglalkozó szerven keresztül tájékoztatást kérjenek az egyéni bérszintjükről és az átlagos bérszintekről (7. cikk (4) bekezdés).
- Egy másik vitapont az a 250 foglalkoztatott munkavállalóra vonatkozó küszöbérték volt, amely felett a munkáltatók kötelesek tájékoztatást nyújtani a szervezetükről (8. cikk). Több delegáció további pontosítást kért a nemek közötti különféle különbségek számítási módszerével kapcsolatban, míg mások felvetették, hogy az összegyűjtött adatok hogyan járulhatnak hozzá a strukturális bérkülönbségek mögöttes okainak feltárásához.

- A Bizottság felkérést kapott arra, hogy fejtse ki a munkáltató azon kötelezettségét, hogy közös bérértékelést kell készítenie, ha az egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó legalább 5 %-os bérszakadék objektív kritériumokkal nem indokolható (9. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontja). A közös bérértékeléssel összefüggésben a delegációk további pontosítást kértek a munkaügyi felügyelőségek és az egyenlőséggel foglalkozó szervek szerepéről (9. cikk (3) bekezdés), valamint a munkáltató és a munkavállalók képviselői közötti megállapodás hiányában alkalmazandó vitarendezési mechanizmusról (9. cikk (4) bekezdés). A tagállamok észrevételeket tettek az 5 %-os küszöbértékkel kapcsolatban is.
- Számos delegáció több információt kért a javaslat adatvédelmi rendelkezései és az általános adatvédelmi rendelet (10. cikk) közötti kapcsolatról. Emellett a személyes adatok védelmét szolgáló biztosítékokról is érdeklődtek.

III. ÖSSZEGZÉS

Kézzelfogható előrelépés történt a javaslat és a hatásvizsgálat szakértői vizsgálata terén. Az I. és a II. fejezet, valamint a vonatkozó preambulumbekkezdések első olvasata lezárult. A portugál elnökség elegendő időt szentelt a vonatkozó cikkek megvitatására, ami lehetőséget biztosított a delegációknak a javaslat rendelkezéseinek jobb megértésére. A javaslattal kapcsolatban további szakértői szintű munkára és megbeszélésekre van szükség az általános megközelítéshez szükséges tanácskozások megkezdése előtt.